

Mojca Leskovec

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Slovenija
mojca.leskovec@ff.uni-lj.si

DOI: 10.4312/vestnik.13.579-582

DAS LEBEN A1, A2: DEUTSCH ALS FREMDSPRACHE: KURS- UND ÜBUNGSBUCH

Funk, Hermann/Kuhn, Christina/Nielsen, Laura/Von Eggeling, Rita (2020): *Das Leben A1: Deutsch als Fremdsprache: Kurs- und Übungsbuch*. Berlin: Cornelsen Verlag. ISBN: 978-3-06-122089-1, mehka vezava, 292 strani, 29,99 €.

Funk, Hermann/Kuhn, Christina/Nielsen, Laura/Von Eggeling, Rita/Weimann, Gunther (2021): *Das Leben A2: Deutsch als Fremdsprache: Kurs- und Übungsbuch*. Berlin: Cornelsen Verlag. ISBN: 978-3-06-122090-7, mehka vezava, 324 strani, 29,99 €.

1 UVOD

Učno gradivo za nemščino kot tuji jezik *Das Leben* za ravni A1 in A2 poleg pregledanega učbenika in delovnega zvezka obsega še e-učbenik, na voljo prek spletne strani cornelsen.de in platforme *blinklearning*, aplikacijo z vsemi dodatnimi gradivi za učence in učenke ter aplikacijo za utrjevanje besedišča, tiskani in digitalni priložnik za učitelja oz. učiteljico z vsemi dodatnimi gradivi, vadnico s testi in uvrstitvene teste, dvojezične slovarčke ter avdio- in videogradivo na zgoščenkah. Dodatno gradivo k učbeniški seriji ponuja tudi spletna stran cornelsen.de/webcodes.

2 ZASNOVA UČNEGA GRADIVA

Osnovno učno sredstvo serije predstavlja učbenik z delovnim zvezkom in aplikacijo za učenje, kar omogoča hibridni pouk. Prav tako hibridni pouk omogoča alternativna kombinacija uporabe tiskanega in brezplačnega dodatnega e-učbenika z delovnim zvezkom na spletni strani cornelsen.de oz. za učitelj(ic)e tiskanega učbenika in digitalnega učiteljskega priložnika, učbenik z delovnim zvezkom pa je prek spletne platforme *blinklearning* za potrebe digitalnega pouka dostopen tudi izključno v e-obliki. S kombinacijo različnih komponent učnega gradiva so torej tako učenci in učenke kot

učitelji in učiteljice opremljeni za različne načine dela in po potrebi njihovo fleksibilno (iz)menjavanje.

Učbenik in delovni zvezek za raven A1 vsebujeta uvajalno enoto in 16 nadaljnjih učnih enot z vsakokrat šestimi stranmi učbeniškega dela in šestimi stranmi delovnega zvezka ter štiri mednje uvrščene dodatne postaje, vsako s prav tako šestimi stranmi. Učbenik in delovni zvezek za raven A2 vsebujeta 16 učnih enot z zopet vsakokrat šestimi stranmi učbeniškega dela in šestimi stranmi delovnega zvezka, poleg tega pa so med enote tudi tu uvrščene štiri dodatne postaje, vsaka z osmimi stranmi. Uporabniki in uporabnice v vsako od enot z avtentičnimi življenjskimi temami vstopajo prek revijalnih strani s fotografijami in besedili, ki uvajajo v besedišče in strukture enot ter spodbujajo k samostojnemu raziskovanju in učenju. Sledijo v sekvence razvrščene vaje in naloge, ki učence in učenke premišljeno pripravljajo na ciljna opravila. Posamezne naloge nadgrajujejo vsebine v aplikaciji, nekatere naloge pa z možnostjo izbire omogočajo (notranjo) diferenciacijo. V učbeniške enote so prav tako vključeni videoposnetki avtentičnih vsakdanjih situacij.

Enote delovnega zvezka sledijo sekvencam učbenika, namenjene pa so samostojnemu ponavljanju in nadgradnji besedišča in struktur ter zmožnosti branja, poslušanja, pisanja in govorjenja; pri slednjem so v pomoč zlasti videokaraoke, s katerimi se učenci in učenke urijo v fluidnosti v ciljnem jeziku. Enote v delovnem zvezku zaključujejo strani s pregledom pomembnih fraz, besednih zvez in struktur ter fonetičnih zakonitosti enote. Med redni del uvrščene postaje so namenjene ne le ponovitvi in poglobitvi besedišča in jezikovnih struktur, temveč tudi razvijanju slušno-vidnega razumevanja ter mediacije in interakcije prek videoserije *Nicos Weg*, prav tako pa vsaka postaja razvija literarne zmožnosti učencev in učenk – ne le receptivne in (med)kulturne, temveč tudi produktivne. Na zadnjih straneh učbenika najdemo pregled obravnavane slovnice in glasoslovja, seznam nepravilnih glagolov, besedila slušnih posnetkov in videoposnetkov ter abecedni seznam besed s pripisano stranjo in nalogo njihove pojavitve v enotah.

3 RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI IN DOSEGANJE CILJEV

Učno gradivo z razvijanjem splošnih zmožnosti in specifičnih sporazumevalnih zmožnosti uresničuje temeljni cilj pouka nemščine kot tujega jezika, kot ga opredeljuje aktualni učni načrt za pouk nemščine v gimnaziji (UN 2008), tj. razvijanje medkulturne in medjezikovne zmožnosti. Učenci in učenke ju na ravni A1 razvijajo v okviru enot, naslovljenih *Willkommen* (Dobrodošli), *Sommerkurs in Leipzig* (Poletni tečaj v Leipzigu), *Möller oder Müller?* (Möller ali Müller?), *Arbeiten im Café* (Delo v kavarni), *Lecker essen!* (Okusno jesti!), *Hast du Zeit?* (Imaš čas?), *Meine Stadt* (Moje mesto), *Der neue Job* (Nova služba), *Freizeit und Hobbys* (Prosti čas in konjički), *Zuhause* (Dom), *Familie Schumann* (Družina Schumann), *Viel Arbeit* (Veliko dela), *Essen und Trinken* (Hrana in

pijača), *Fit und gesund* (Fit in zdrav), *Voll im Trend* (Čisto v trendu), *Jahreszeiten und Feste* (Letni časi in praznovanja), *Ab in den Urlaub* (Na dopust), ki so usklajene s temami *Osební podatki*, *Hrana in pijača*, *nakupovanje*, *Delo in poklic*, *storitvene dejavnosti*, *Prosti čas in zabava*, *Potovanje in promet*, *Družina in stanovanje*, *Medčloveški odnosi*, *Telo in zdravje*, *Narava in varstvo okolja*, priporočenimi v UN-ju (2008).

Na ravni A2 učenci in učenke medkulturno in medjezikovno zmožnost razvijajo v okviru enot, naslovljenih *Klassentreffen* (Razredno srečanje), *Mobil leben* (Živeti mobilno), *Wohnen und Zusammenleben* (Stanovati in živeti skupaj), *Hast du Netz?* (Imaš internet?), *So arbeiten wir heute* (Tako delamo danes), *Was liest du gerade?* (Kaj pravkar bereš?), *Leben mit Tieren* (Življenje z živalmi), *Global und regional* (Globalno in regionalno), *Alltagsleben* (Vsakdanje življenje), *Festival-Sommer* (Festivalsko poletje), *Natur und Umwelt* (Narava in okolje), *Reparieren und selber machen* (Popraviti in izdelati sam), *Gipfelstürmer* (Planinci), *Freunde fürs Leben* (Prijetelji za vse življenje), *Leben auf dem Land* (Življenje na podeželju), *Glück und Lebensträume* (Sreča in življenjske sanje), ki so usklajene s temami *Šola in izobraževanje*, *Medčloveški odnosi*, *Potovanje in promet*, *Družina in stanovanje*, *Znanost, tehnologija*, *množični mediji*, *Delo in poklic*, *storitvene dejavnosti*, *Prosti čas in zabava*, *Kultura*, *umetnost*, *medkulturnost* ter *Narava in varstvo okolja*, priporočenimi v UN-ju (2008).

Z učnim gradivom *Das Leben A1* in *A2* uporabniki in uporabnice poleg zmožnosti sporazumevanja v tujem jeziku razvijajo tudi preostale ključne kompetence za vseživljenjsko učenje, poudarjeno predvsem digitalno pismenost, učenje učenja ter kulturno zavest in izražanje. Gradivo jim poleg že običajnega e-učbenika ponuja optimalno digitalno podporo prek brezplačne aplikacije z avdio- in videoposnetki k enotam ter dodatnimi nalogami, po motu *prinesi svojo napravo* preprosto dostopnimi s pametnim telefonom ali tablico. Sposobnost učinkovitega obvladovanja lastnega učenja krepijo jasna zgradba gradiva, sprotna navedba učnih ciljev v učbeniških enotah, preglednice usvojenega znanja ob zaključku enot ter številne spodbude k samostojnemu raziskovanju in učenju. Uporabniki in uporabnice pa z učbeniškim gradivom že na začetni ravni učenja prav tako razvijajo literarne zmožnosti.

Gradivo *Das Leben A1* in *A2* v nemščini kot ciljnim jeziku uravnoteženo razvija ne le receptivne in produktivne zmožnosti uporabnikov in uporabnic, temveč skladno z novimi dopolnitvami dokumenta SEJO (2018) poudarjeno tudi interakcijo in mediacijo ter raznokulturno in raznojezično zmožnost, pri slednji pa se ne opira le na prvi tuji jezik, temveč tudi prvi jezik učencev in učenk sploh. Slovnično in leksikalno zmožnost ti razvijajo z roko v roki brez umetnega ločevanja med besediščem in jezikovnimi strukturami, pri jezikovnih zakonitostih pa ima na začetni ravni prednost pred (samostojnim) odkrivanjem in ozaveščanjem avtomatizacija. Besedišče vključuje frekvenčni seznam najpogosteje rabljenih besed iz Dudnovega korpusa, s čimer že na začetni ravni učenja premišljeno gradi bralno zmožnost uporabnikov in uporabnic.

4 METODIČNO-DIDAKTIČNI PRISTOP

Pristop učnega gradiva *Das Leben A1* in *A2* povzemajo naslednja metodično-didaktična načela: raznojezičnost in raznokulturnost ter usmerjenost k opravičilo in uporabniku oz. uporabnici. Učno gradivo z vključevanjem prvega jezika in raznolikih prvih tujih jezikov odpre pot pluralističnim pristopom; uporabnike in uporabnice pripravlja in navaja na uporabo nemščine kot ciljnega jezika v avtentičnih situacijah ter nagovarja različne učne tipe in upošteva raznolikost učnih slogov. Z moderno revijalno zasnovanostjo, sodobnimi besedilnimi vrstami, kot so blogi, vlogi in podkasti, ter izborom za mlade aktualnih tem, kot so poletne šole, (počitniško) delo v kavarni, študentsko stanovanje, trendi v športu, poklic in praktično usposabljanje, pa gradivo pritegne zanimanje mladostnika oz. mladostnice in ohranja njuno motivacijo za učenje.

5 ZAKLJUČEK

Ocenjujem, da se učenci in učenke po predelanem učnem gradivu *Das Leben A1* skladno z opredelitvijo ravni A1 v dokumentu SEJO in veljavnem UN-ju v nemščini kot ciljnem tujem jeziku ustrezno znajdejo v osnovnih življenjskih situacijah ter zmorejo razumeti in tvoriti preprosta govorjena in pisana besedila, ki se nanašajo nanje, po predelanem učnem gradivu *Das Leben A2* pa se skladno z opredelitvijo ravni A2 v dokumentu SEJO in veljavnem UN-ju v nemščini kot tujem jeziku ustrezno znajdejo v vlogi prejemnikov/prejemnic in tvorcev/tvork preprostih praktičnosporazumevalnih besedil ter udeležencev/udeleženk v preprostih vsakdanjih situacijah. Učno gradivo je usklajeno z najnovejšimi spoznanji o učenju in poučevanju tujega jezika ter že upošteva nove dopolnitve k dokumentu SEJO (2018), poleg tega pa je uporabnikom in uporabnicam prijazno.